

eredménye az, hogy »a freisingeni nyelvemlékek az egyházi őszlövén alapon keletkeztek, s hogy egyházi őszlövén irodalom nélkül ma nem léteznének freisingeni nyelvemlékek.« Azután szól a szerző az íróról, a korról, a helyesírásról, a nyelvről, a melyben a nyelvemlékek írvák, s e tekintetben a legkörültekintőbb az összes eddigi vizsgálók közt. Az 52. laptól a három nyelvemléket szóról szóra s átírásban közli. Ezt három melléklet (přiloHy) követi; az I-ben egy homiliát közöl, — állítólag Method tanítványáé, Szent Kelemené, a mely a második freisingeni nyelvemlékkel függ össze; a II. mellékletben a »Neuer literarischer Anzeiger« 1807-diki évfolyamából közli azt a helyet, a hol először volt tudatva a tudományos világgal a nyelvemlékek fölfedezése; a III-dikban Dobrovsky 1814-diki jelentését. A munkát pontos szómutató zárja be, a mely tulajdonkép a freisingeni nyelvemlékek szótára. Ezzel a szómutatóval könnyebb az emlékeket használni. A munkához mellékelve van mind a három freisingeni nyelvemlék facsimiléja, összesen kilencz lapon.

M. J.

FOLYÓIRATOK SZEMLÉJE.

Az **Egyetemes Philologiai Közlöny 1896. évi VIII. füzetében** Kont Ignác a francia filologiai irodalom újabb termékeit ismertetve, megemlékezik Maurice Pellissonnak Chamfort, a párisi nemzeti könyvtár egykori őre életrajzát tárgyaló munkájáról. — A IX. füzetben Vári Rezső Sanctus Gregorius Nazianzenusnak a firenzei Laurentiana-könyvtárban őrzött XI. századi kodexét, illetőleg annak szövegegtéréseit ismerteti; ugyanitt Kont Ignác fentebb említett cikksorozatának folytatásában ismerteti a párisi nemzeti könyvtár német kézíratainak katalógusát, melyet Gédéon Huet tett közé. — A X. füzetben Heinrich Gusztáv P. Bahlmann Jesuiten-Namen der nieder-rheinischen Ordensprovinz cz. munkáját ismerteti; a Bahlmann által tárgyalt anyagban több magyar vonatkozású darab is van, ezek egyike, melyet Hildesheimban, 1689 szeptember 19-én adtak elő, a Hunyadi házat dicsóíti.

A **Grafikai Szemle 1896. évi folyamának** bibliografiai vonatkozású cikkei: Az 1. számban: Major István, A könyvnyomtatás történetéből. (Befejezése a 2. számban.) — A Vegyések rovatában: A névjegy története. A szerzői jog Olaszországban. — A 3. számban: Ács Mihály, A boldogult cenzura idejéből. — Az 5. számban: Firtinger Károly, A kolozsvári nyomdászat története. (Folytatása a 6. és 8. számokban.) — A 7. számban a Vegyések között: Kiállítás az Akadémia könyvtárában. Elzevier-kiadások eladása. — A 8. számban a Vegyések között: Az Elzevierek betűanyaga. — A 9. számban Faragó, Ezeréves irodalomtörténeti kiállításunk. (Folyt. a 10.

számban.) A 10. számban: *Labik* Zoltán, A magyar nyomdászat korszakai. (Folyt. a 11. számban.) — *Corvina*, A könyvkötészet története dióhéjban. A Vegyések között: Adalék a cenzura történetéhez hazánkban. (F. K.) — A 11. számban a Vegyések között: A Régi Magyar könyvtár III. kötete. A legdrágább könyv. Az olasz hirlapirodalom.

Az Irodalomtörténeti Közlemények 1896. évi II. füzete a következő tartalommal jelent meg: *Dr. Váczy* János, Az »Arkádiai pör«. — *Erdélyi* Pál, *Beóthy* László. — Adattár: Codexeink forrása. I. Sz. *Brigitta* imádságai. — *Nagy* Lajos, *Budenzról*. — *Dr. Illéssy* János, Két adat *Kisfaludy* Sándorhoz. — *Dr. Récsey* Viktor, *Révay* Miklós levelei *Paintner* Mihályhoz. (IV. közlemény). — *Czékus* László, *Jászay* Pál naplója. (X. közlemény). — Ismertetések, bírálatok: Magyar irodalomtörténeti értekezések az 1894/95. évi értesítőkből. 1–5. (B. E.) — I., *Kont* La Hongrie littéraire et scientifique. (*Korda* Imre.) — Ad vocem (Sz. Á.) — A III. füzet tartalma: *Bayer* József, *Kazinczy* Ferencz és *Molière* fordításai. — *Ráth* György, *Bullinger* Henrik és a magyar reformáció. — *Dr. Rupp* Kornél, *Osorai* szentírás fordításai. — *Kandra* Kabos, Az ősmagyar csillagos ég. — Adattár: *Lévay* József, *Fábián* Gábor levelei *Édes* Alberthez. — *Téglás* Gábor, Adalékok *Salamon* Ferencz családjának történetéhez. — *Demek* Győző, Részletek *Kisfaludy* Sándor magánéletéből. — *Dr. Dézsi* Lajos, Népmeséink történetéhez. — *Dr. Récsey* Viktor, *Révai* Miklós levelei *Paintner* Mihályhoz. (V. közlemény). — *Versényi* György, *Arany* János műfordítási töredéke. — *Czékus* László, *Jászay* Pál naplója. (XI. közlemény). — Codexeink forrásai. II. — *Borovszky* Samu, Egy sajtóhiba története. — Ismertetések, bírálatok: *Beóthy* Zsolt, A magyar irodalom kis tükre. (Sz.) — *Ferenczy* Zoltán, A kolozsvári nyomdászat története. (*Versényi* György.) — *Hibaigazítás*. — Mindkét füzet végén: Irodalomtörténeti Repertorium *Hellebrant* Árpádtól.

A Századok 1896. évi 2. füzete megemlékezett *Ráth* Györgynek a Magyar Tud. Akadémia részére tett könyvtár-adományáról. — A 3. füzetben kezdi meg *Békefi* Remig Árpádkori közoktatásügyünk és a veszprémi egyetem létkérdése című, 3 füzetben át folyó nagy művelődéstörténeti tanulmányát. — A 4. füzetben *Br. Mednyánszky* Dénes *Galeotus Martius* családjának történetét ismerteti, melyet *Martius* Károly *Frigyes* *Fülöp* irt és *Martius* Sándor adott ki. A 6. és 7. füzetekben *Sörös* P. *Pongrácz* *Forgách* *Ferencz* a történetíró életrajzát írva meg, hosszasan foglalkozik a püspök történeti műve keletkezésének körülményeivel. — A 8. füzetben *Illéssy* János *Ádám* *Gerzsonnak* és *Joó* *Imrének* a nagykorósi ev. ref. főgymnázium történetét tárgyaló művét ismerteti. — A 9. füzetben *Kropf* Lajos a *Comenius* *Didactica Magna*-ja

most megjelent angol fordítását ismertette, Comenius művei kiadásainak kérdésének több apró részletét megvilágítja.

Centralblatt für Bibliothekswesen XIII. évfolyam, 7. füzet (1896. július.) F. W. E. Roth, Eucharius Rösslin der Ältere. — C. Haebelin, Zur direkten Versendung von Handschriften. — Recensionen und Anzeigen: H. Denifle und Aem. Chatelain, Inventarium codicum mancriptorum capituli Dertusiensis. (H. Brambach.) Paul Schwenke, Hans Weinrich und die Anfänge des Buchdrucks in Königsberg. (Wetzel.)

8—9. füzet (1896. augusztus-szeptember.) M. Steinschneider, Zusätze und Berichtigungen zu meinem »Bibliographischen Handbuch über die Literatur für hebräische Sprachkunde«. — A. Schmidt, Die Bibel des Thomas a Kempis in der gr. Hofbibliothek zu Darmstadt. — F. Eichler, Jakob Vogel. — Recensionen und Anzeigen: Dr. Gottfried Zedler, Geschichte der Universitätsbibliothek zu Marburg von 1527—1887. (K. Boysen.) Karl Lobmeyer, Geschichte des Buchdrucks und des Buchhandels im Herzogthum Preussen. (P. Schwenke.) Otto Mühlbrecht, Die Bücherliebhaberei (Bibliophilie-Bibliomanie) am Ende des 19. Jahrhunderts. (P. C.)

10—11. füzet (1896. október-november) M. Steinschneider, Zusätze und Berichtigungen zu meinem »Bibliographischen Handbuch über die Literatur für hebräische Sprachkunde.« — Dr. K. Steiff, Zum ersten Buchdruck in Tübingen. — C. Junker, Ein internationaler Katalog der exakten Wissenschaften. — D. Buchwald, Ein unerhörter Schwindel mit Lutherautographen. — Recensionen und Anzeigen: Dr. Robert Priebsch, Deutsche Handschriften in England. Erster Band. (Ph. St.) J. Gutenäcker u. Emil Renn, Ein Beitrag zur Schul- und Litteraturgeschichte Bayerns. (Rudolf Klussmann.)

Állandó rovatok: Mittheilungen aus und über Bibliotheken. — Vermischte Notizen. — Neue Erscheinungen auf dem Gebiete des Bibliothekswesens. — Antiquarische Kataloge. — Personalnachrichten.

Institut International de Bibliographie. Bulletin. I. évfolyam (1895/96.) 1. füzet. Chev. Descamps, Discours de clôture de la Conférence bibliographique internationale. — Statuts de l'Institut international de Bibliographie. — H. La Fontaine et P. Otlet, Création d'un Répertoire bibliographique universel. — Applications diverses de la classification décimale.

2—3. füzet: L'Institut international de Bibliographie. (Premiers résultats.) — Création à Bruxelles d'un Office International de Bibliographie. — C. M. G a r i e l, Exposé des propositions volées par le Congrès de l'Association française pour l'avancement des sciences. (Bordeaux, août 1895.) Herbert Haveland Field, Fiches du Répertoire bibliographique universel. (Format, Rédaction, Mode de publication.) — Paul Otlet, Le Programme de l'Institut international de Bibliographie. (Objec-

tions et explications.) — Pierre *Dauze*, Une clef catalographique internationale. — Notes et Documents: Le plan de bibliographie statistique de l'Institut international de Statistique. Le bureau international de renseignement de l'Institut colonial international. Report of the International Catalogue committee of the Royal Society. Le Répertoire bibliographique des sciences mathématiques. Le Bureau international de Littérature chimique. Les travaux bibliographiques du service géologique de Belgique. Le Répertoire américain de Bibliographie botanique. The analytical card catalogue of current zoological literature. Règles techniques de bibliographie en physiologie adoptées par le Congrès international de Physiologie. Le Répertoire du Bibliographie agricole publié par le gouvernement des États-Unis. Rapport présenté par M. Brückner au VIe Congrès international des sciences géographiques concernant l'élaboration de Bibliographies des sciences géographiques dans tous les États. American Library Association. — Communications du Bureau de l'Institut. — Analyses et Comptes-Rendus: H. La Fontaine et P. Otlet, Bibliographia sociologica. Bibliographia Philosophica. Bibliographia Astronomica. Elisée Reclus, Projet de construction d'un globe terrestre à l'échelle du 100,000^e. Index Biblio-iconographique de l'année 1894. Victor Chauvin, Bibliographie des ouvrages arabes ou relatifs aux Arabes. A. J. Wauters, Bibliographie du Congo.

4-6. *fűzet*: L'Institut international de Bibliographie. (Les trois derniers mois.) — Marcel *Baudouin*, La Classification décimale et les Sciences médicales. — Henry E. *Armstrong*, The International Conference of the Royal Society. — Dr. Victor *Carus*, La Zoologie et la Classification décimale. — Das moderne Bibliothekwesen und die Herstellung eines allgemeinen bibliographischen Repertoriums. — Carl *Junker*, Ueber das zu wählende Format der Repertoriumszettel. — Herbert Haviland *Field*, Das geeigneteste Format der bibliographischen Zettel. — La classification décimale et les Bibliographies régionales: Mis *Daruty de Grandpré*, Bibliographie des Iles Africaines de l'Océan Indien Austral. — G. *Simoens*, Quelques mots à propos de l'analyse bibliographique. — P. *Otlet*, Sur la structure des nombres classificateurs. — Indexification décimale. (Règles pratiques et modèles.) — Notes, Documents et Analyses: Musée des photographies documentaires de Paris. J. Deniker, Bibliographie des travaux scientifiques. (L. R.) Index Catalogue of the Surgeon-General's Office. Revue Internationale des Archives, des Bibliothèques et des Musées. Melvil Dewey, Abridged Decimal Classification and Relativ Index. La »Bibliographie Française« de M. H. Le Soudier. (Ch. Sury.) Statistique de la Presse belge en 1895. Extension du domaine de la bibliographie. Meubles à fiches. — Informations diverses relatives à la Bib-

liographie. — Liste des articles de revues concernant l'Institut international de Bibliographie.

Revue des Bibliothèques. VI. évfolyam, 5—6. füzet. (1896. május-június.) M. Pellechet, Quelques alphabets d'imprimeurs a XVe siècle. (14 melléklettel.) — Léon Dorez, Note sure la circulaire de recherches bibliographiques employée par la Bibliothèque nationale de Florence. — Léon Dorez, Études Aldines. I. La marque typographique d'Alde Manuce. (1 melléklettel.) — Personnel des Bibliothèques. — Bibliographie: Vicomte De Grouchy, La Presse sous le premier Empire d'après un manuscrit de la Bibliothèque de l'Opéra. (Léon Dorez.) — Eugène Müntz, Catalogue des manuscrits de la Bibliothèque de l'École des Beaux-Arts. (Léon Dorez.) — Hagiographi Bollandiani et Henricus Omont, Catalogus codicum hagiographicorum graecorum Bibliothecae nationalis Parisiensis. (Léon Dorez.) — Paul Bergmans, Analectes Beligiques. Notices et Documents pour servir à l'histoire littéraire et bibliographique de la Belgique. (Léon Dorez.) — Luigi Frati, I Corali della Basilica d. S. Petronio in Bologna. (Léon Dorez.)

7—9. füzet (1896. július, augusztus, szeptember.) Leon — G. Péliissier, Les registres Panigarola et le Gridario generale de l'Archivio di Stato de Milan pendant la domination français (1499—1513). — Paul Lejay, Catalogues de la bibliothèque de Perrcey (XIe siècle). — I. Léon Dorez, Études Aldines. I. La marque typographique d'Alde Manuce. Note additionnelle. (1 melléklettel.) II. Des origines et de la diffusion du »Songe de Poliphie». (8 melléklettel.) — Personnel des Bibliothèques. — Bibliographie, Alfred Gauchie, Congrès archéologique et historique de Towmai en 1895. (Léon Dorez.)

10. füzet (1896. október) Joh. Bresciano, Ad catalogum historico-criticum editionum Romanarum saeculi XV. I. — B. Audiffredo auctore. — Léon — G. Péliissier, Les registres Panigarola et le Gridario generale de l'Archivio di Stato de Milan pendant la domination française (1499—1513). — Léon Dorez, Études Aldines. III. Alde Manuce et Ange Politien. — Louis Morin, Délibération du chapitre de la cathédrale de Froyes, relative à l'impression des livres litwegiques du diocèse (1578). — Personnel des Bibliothèques. — Bibliographie: Ch. — V. Langlois, Manuel de bibliographie historique, I. Instruments bibliographiques (V. Mortet.) Allandó rovát: Chroniques des Bibliothèques.

Melléklet az 5—9. füzetekhez: Catalogue de la collection De Camps, conservée au Département des Manuscrits de la Bibliothèque nationale par Charles de la Roncière (17—52.)